

E · R · S · O

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

ERSO
PEASPONSOR

99. hooaja lõppkontsert

UNGARI TANTSUD

13 | MAI
PÕLVA KULTUURIKESKUS
2026

15 | MAI
ESTONIA KONTSERDISAAL
2026

TSIMBEL
IVAN
CURTEAN

ERSO

DIRIGENT
OLARI
ELTS

TOETAB:

Agrone

TOETAB:

RADISSON COLLECTION
TALLINN

BRAHMS
KODÁLY

Mis ühendab ERSO't ja Iutet?

Iute Groupis on ligi 1000 inimest, keda ühendab missioon aidata oma klientidel saada finantsiliselt ja digitaalselt tugevamaks.

Eestis töötab ligi sada tiimiliiget 14 eri rahvusest.

Oleme justkui orkester: iga hääl on eriline ja väärtuslik, ning ühisest sihist sünnib tõeline koosmäng.

ERSO PEASPONSOR

E · R · · O

Hooaja lõppkontsert
Ungari tantsud

IVAN CURTEAN tsimbel
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Kontsertmeister Triin Ruubel
dirigent OLARI ELTS

eelkontsert – 15. mai kell 18.00 Estonia kontserdisaal

György Ligeti (1923–2006)

Trio viiulile, metsasarvele ja klaverile „Hommage à Brahms“

II Vivacissimo molto ritmico

III Alla marcia

Johannes Brahms (1833–1897)

Trio viiulile, metsasarvele ja klaverile Es–duur, op. 40

IV Allegro con brio

Jürnas Rähni (metsasarv), Triin Ruubel (viiul), Kärt Ruubel (klaver)

sümfooniakontsert – 13. mai kell 18.00 Põlva Kultuurikeskus

sümfooniakontsert – 15. mai kell 19.00 Estonia kontserdisaal

IVAN CURTEAN tsimbel

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Kontsertmeister Triin Ruubel

dirigent OLARI ELTS

Johannes Brahms (1833–1897)

Sümfoonia nr 3 F–duur, op. 90 (1883) ~35'

I Allegro con brio

II Andante

III Poco allegretto

IV Allegro – Un poco sostenuto

vaheaeg

Zoltán Kodály (1882–1967)

Süit ooperist „Háry János“ (1926) ~25'

I Prelüüd „Muinaslugu algab“

II „Viini muusikakell“

III „Laul“

IV „Napoleoni lahing ja lüüasaamine“

V Intermetso

VI „Keisri ja tema õukonna saabumine“

Johannes Brahms (1833–1897)

„Ungari tantsud“ esimesest ja teisest vihikust (1869) ~20'

nr 1 g–moll *Allegro molto*

nr 3 F–duur *Allegretto*

nr 4 f–moll *Poco sostenuto – Vivace*

nr 6 D–duur *Vivace*

nr 10 F–duur *Presto*

15. mai kontserdist teevad ülekande Klassikaraadio ja ERSO TV (erso.tv). Salvestisi saab järelkuulata ja –vaadata.

HEA ERSO PUBLIK!

Tänane kontsert annab kauni lõppakordi ERSO 99. hooajale, mis oli täis ilusaid koosveedetud muusikahetki.

Dirigent Olari Elts on valinud kontserdiõhtu kavasse Johannes Brahmsi särtsakad Ungari tantsud ning romantilise kolmanda sümfoonia, mis kindlasti on paljude klassikasõprade lemmikteos. Noor virtuoos Ivan Curtean esitleb ungari muusikainstrumendi tsimbli võluvut kõla Zoltan Kodály fantaasiarikkas ja humoorikas süidis „Háry János“.

ERSO on Radisson Collection Hotel, Tallinn suure rõõmuga toetanud juba aastaid. Meid ühendab püüdlus saavutada oma tegevuses alati kõrgeim kvaliteet. Oleme võõrustanud ERSO külalisartistide ja dirigente ning andnud omalt poolt parima, et nende Tallinnas viibimine oleks ladus ja mugav. Usun, et muusikud tundsid meie hotellis külalislahkust ning et puhkus, rahu ja tähelepanelik teenindus aitasid kaasa suurepärasele tulemustele kontserdisaalis.

Täna teid, et olete meiega. Soovin teile haaravat hooaja lõppkontserti!

Vitali Makejev
Hotellijuht,
Radisson Collection Hotel, Tallinn

Johannes Brahms (1833–1897)

Sümfoonia nr 3 F-duur, op. 90
(1883)

I Allegro con brio

II Andante

III Poco allegretto

IV Allegro – Un poco sostenuto

Johannes Brahms

Kui **Johannes Brahms** 1883. aastal, veidi enne oma viiekümnendat sünnipäeva, asus kolmandat sümfooniat looma, oli tal selja taga juba pikk loominguiline elu kõigi tõusude ja mõonadega. Kolm kümnendit varem oli Robert Schumann saksa muusika tulevikku

vaagivas artiklis „Neue Bahnen“ („Uued teed“, 1853) oma noore sõbra Johannes Brahmsi kuulutanud Beethoveni mantlipärijaks, uskudes et ta suudab muusikas edasi anda ajastu vaimu. Innuka kolleegi epiteet, mida muusikaringkondades laialdaselt arutati, aetas Brahmsi õlgadele raske koorma. Rohkem kui paarkümmend aastat töötas ta oma esimese sümfoonia kallal, enne kui leidis enesekindlust tulla sellega kuulajate ette. Võrdlus Beethoveniga kammitses, ehkki Brahms oli siis juba tuntud muusik – pianist ja dirigent ning paljude kaalukate teoste autor. Esimene sümfoonia saigi beethovenilik, Brahms kasutas selles Beethoveni üheksanda sümfoonia tsitaati ja ideed liikumisest pimedusest valguse poole.

1877. aastal valmis pastoraalselt idülliline teine sümfoonia, mille meloodiates on võluvaid rahvalaule ja tantsumotiive ning esimeses osas ka viide Brahmsi kuulsale „Hällilaulule“. Otsekui küpsuse perioodi märgistamiseks kasvas tagasihoidlik Brahms aasta hiljem endale suurejoonelise täishabeme. Just sellisena oleme harjunud teda piltidel nägema – tõsise, tüseda ja tähtsa habemikuna.

1883. aastal komponeeris Brahms **kolmanda sümfoonia** kõigest nelja kuuga. Teosel on erakordselt kompaktne struktuur, kus temaatiline materjal kordub läbi osade. Brahmsi kauaaegne sõber Clara Schumann pani seda sidusust tähele: „Kõik osad tunduvad olevat ühest tükist, üks südamelõök, igaüks neist on pärl! Algusest lõpuni on iga osa mähitud metsade salapärasesse võlusesse.“

Sümfoonia erilist meeleolu tõstis esile Brahmsi õpilane Antonín Dvořák, kes kirjutas vaimustunult: „See teos ületab tema kahte esimest sümfooniat, võib-olla mitte suuruse ja vormi, kuid kindlasti ilu poolest! Milliseid imelisi meloodiaid siin leidub! See on armastus, süda on avatud.“ Dvořák pani tähele, et Brahms oli armunud. 1883. aasta kevadel kohtas helilooja kontserdil Krefeldis 26-aastasest lauljatar Hermine Spiesi, kutsus ta kaasa suvepuhkusele Wiesbadenisse, saatis tulihingelisi kirju ja pühendas naisele kaks laulutsükli. Kuid noore lauljatar ja küpses eas komponisti romanss ei kestnud kaua.

Paljudest armumistest hoolimata jäi Brahms kogu eluks vallaliseks. Samuti takistasid teda kogu elu kestnud allasurutud tunded Clara Schumanni vastu. Kirglik armumise joovastus ja kaotuse melanhoolia kõlab vastu ka kolmanda sümfoonია kuulsas kolmandas osas, mida Clara Schumann kirjeldas kui „pärl, aga see on hall ja kastetud murepisarasse“.

Brahmsi kolmandast sümfoonias on saanud orkestrirepertuaaris sümfooniate sümfoonია, mille rikast muusikalist ja emotsionaalset maailma on avanud paljud dirigendid ja nautinud miljonid kuulajad. Kauni sümbolväärtuse annab ka Françoise Sagani lühiromaani „Kas te armastate Brahmsi“ (1959) pealkiri. Selle küsimusega kutsub peategelane, noor Simon veetlevat Paula'i kontserdile Pleyeli saali ja tollest õhtust saab alguse nende armastuse lugu. Kergest meelelahutusest küllastunud õhkkonnas ütles see Brahmsi muusikale viitav küsimus: „Kas olete valmis tundma tõelist, sügavat kirge ja armastust?“ Romaani põhjal tehtud filmis „Goodbye Again“ (1961, peaosades Ingrid Bergman ja Anthony Perkins), kõlab linateost läbiva muusikana just Brahmsi kolmanda sümfoonია kolmas osa, *Poco Allegretto*.

Johannes Brahms (1833–1897)

„Ungari tantsud“ esimesest ja teisest vihikust (1869)

nr 1 g–moll *Allegro molto*

nr 3 F–duur *Allegretto*

nr 4 f–moll *Poco sostenuto – Vivace*

nr 6 D–duur *Vivace*

nr 10 F–duur *Presto*

Johannes Brahmsi vaimustus Ungari muusikast sai alguse noorpõlves, kui ta kuulis Ede Reményi viiulimängu. Viiulivirtuoos Reményi oli oma aja tõeline staar, andis kontserte mitmel pool maailmas ning oli 1850ndatel kuninganna Victoria ning seejärel keiser Franz Josephi õukonnaviuldaja. Noor Brahms oli lühikest aega Reményi klaverisaatja ja tegi kaasa tema kontsertreisi Saksamaal 1853. aastal.

Lisaks klassikateostele olid nende kontsertide kavas ka popurriid mustlasviisidest, mis Brahmsi väga kütkestasid. Teda inspireeris mustlasmuusika energia ja spontaansus ning suured meeleolukontrastid kurbusest joovastuseni. Brahms kogus ka Ungari rändmuusikute, küla- ja kõrtsikapellide viise ning tantse. See polnud autentne folkloor vaid pigem rahvalik muusika, mis kõlas eksootiliselt ja kaasakiskuvalt. Brahmsi seadetes said särtsakad tšaardašid saksapärase harmoonia raamistuse.

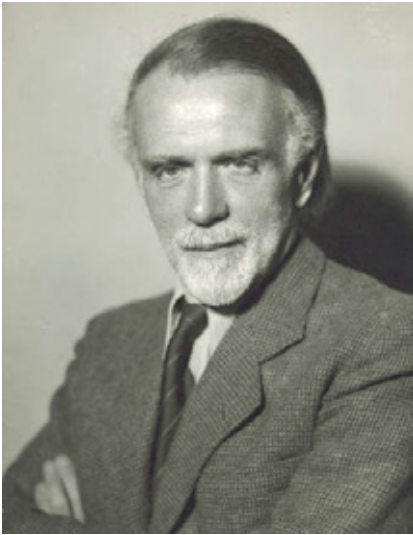
Tollal oli haritud rahval moes kodune musitseerimine ja Brahmsi 1869. aastal ilmunud kogumik „**Ungari tantsudest**“ klaverimänguks neljal käel oli selleks väga sobiv repertuaar. „Ungari tantsudest“ sai pophittidega võrreldav menüü. Simrocki kirjastus müüs tuhandeid noote ja tegi kordustrukke. Tantsud olid populaarsed ka seetõttu, et seaded olid üsna lihtsad ja harrastajatele jõukohased.

„Ungari tantsud“ tõid Brahmsile laia tuntuse ja korraliku sissetuleku. Kus liigub raha, on ka tüli — nii väitis viiulikunstnik Reményi, et sakslane on mustlasviisid temalt varastanud. Kuid kuna Brahms oli vormistanud end Ungari tantsude arranžeerijaks, mitte autoriks, polnud kaebusel alust.

1880. aastal ilmus Brahmsilt veel kaks kogumikku „Ungari tantse“, kokku on lugusid 21. Helilooja tegi ise seaded sooloklaverile ja komponeeris esimesed orkestrivariandid ning tema sõber, väljapaistev viiuldaja Joseph Joachim arranžeeris lood viiulile ja klaverile. Ungari meeleolud jõudsid ka teistesse Brahmsi oopustesse, näiteks viiulikontserti ja klaverikvartetti op 25.

Tänapäeval kontserdil kõlab valik Johannes Brahmsi „Ungari tantse“ autori (1, 3, 10), Paul Juoni (4) ja Albert Parlow' (6) seades.

Zoltán Kodály

Zoltán Kodály (1882–1967)

Süit ooperist „Háry János“ (1926)

I Prelüüd „Muinaslugu algab“

II „Viini muusikakell“

III „Laul“

IV „Napoleoni lahing ja
lööasaamine“

V Intermetso

VI „Keisri ja tema õukonna
saabumine“

Ungari muusika suurkujud **Zoltán Kodály** ja Béla Bartók olid ühevanused ja ka nende loominguline tee kulges paralleelselt. Mõlemad õppisid

muusikaakadeemias kompositsiooni Hans Koessleri juures ning tundsid suurt huvi rahvamuusika vastu.

1905. aastal läks 23-aastane Kodály üksinda, seljakott seljas, Ungari ääremaadele rahvaviise avastama ja talletama. Juba esimeselt rännakult tõi ta kaasa umbes 150 rahvaviisi, mida analüüsis oma doktoritöös. Samal ajal alustas rahvamuusika kogumisega ka Bartók ning selles ettevõtmises said neist liitlased, etnomusikoloogid ja suurkujud. Nende eeskujul hakati kaduvat rahvapärимust jäädvustama ja salvestama kogu Euroopas.

Kodály oli tohutu autoriteet ka muusikapedagoogikas, „Kodály meetod“ põhineb laste loomupärasel musikaalsusel ja esinemisrõõmul ning eriline tähtsus on selles koorilaulul. Ta töötas välja relatiivse noodiõppe, mida Eestis propageerisid Riho Päts ja Heino Kaljuste. JO–LE–MI süsteemi kasutatakse mitmel pool maailmas, ka Eesti üldhariduskoolides, tänaseni.

1907. aastal käis Kodály Pariisis ja sai seal erakordseid loomingulisi impulsse. Teda vaimustas Debussy ja teiste impressionistide orkestrimuusika kõla. Prantslaste elegantne helimaailm ja ungari rahvaste folkloor kohtusid Kodály järgnevatel teostel värvikal moel. **Süit ooperist „Háry János“** on just selline näide ja ühtlasi üks Kodály populaarsemaid helitöid, millele rahvamuusikale viitav pill tsimbel annab erilise sära.

Koomilise ooperi „Háry János“ aluseks on János Garay poeem „Veteran“. Peategelane on Austria armee veteran-husaar, kes lõ bustab kõrtsilauas oma sõpru sõjamälestustega. Tema luiskelood ei jää alla parun Münchauseni või Don Quijote'i tempudele. Háry olevat võitnud keisrinna Marie Louise'i südame ja üksi alistanud terve Napoleoni armee. Kuid ta loobus suurest rikkusest ja keisrinnast, sest on truu külatüdrukule Örzsele. „Lood, mille Háry fantaasia valla päästab, on segu realismist ja naiivsusest, huumorist ja paatosest,“ kirjutas helilooja teose saateks. „Kuigi tundub hooplejana, on ta sisimas visionäär ja poeet. Tema lood on elava kujutlusvõime vili, püüe luua nii endale kui teistele ilus unistuste maailm.“

Süit algab suure orkestraalse „aevastusega“, mis sümboliseerib Ungaris levinud uskumust, et aevastamine enne loo jutustamist kinnitab järgneva tõepärasust. Teises osas kuulab Háry Viini palees uhket kella ja kirjeldab puusõdurite rongkäiku. Kolmas osa on ilmekas koduigatsust tulvil laul. Vaimukas orkestraalne satiir kujutab järgmises osas võitlust Napoleoni vägedega, võidumarsist saab leinalaul. Sellele järgnevas vahemängus kõlab särtsakas tšardaš. Süidi lõpustseen on küllastatud üle võlli pidulikkusega — Háry kohtub keisriga.

ERSO piletiostjatele kehtib **50% soodustus** tavahinnast parkimisele Rävala parkimismajas kuni kolme (3) tunni jooksul.

Kuidas soodustust lunastada:

- Klient võtab Rävala parkimismajja sisenedes parkimispileti.
- Pärast kontserti valideerib klient oma parkimispileti kontserdisaali fuajees.
- Enne parklast lahkumist maksab klient parkimistasu parkimismajas asuvas makseautomaadis.

Moldovast pärit tsimblivirtuoos **IVAN CURTEAN** on rõõmustanud kontserdipublikut mitmel pool maailmas. Esinemised on viinud teda USA-sse, Ungarisse, Sloveeniasse, Prantsusmaale, Šveitsi, Slovakkiasse, Rumeeniasse, Türgi ja Ühendkuningriiki. Curtean on esitanud Thomas Adési, Dalit Raiji, Magor Buczi ja Igor Iachimciuci teoseid tsimblile ning teinud koostööd dirigentide Rácz Zoltáni, László Tihany ja Mihai Agafițăga. Ta on osalenud New Yorgi Manhattan School of Musicu ja Budapesti Ferenc Liszti Muusikaakadeemia ühisprogrammis.

Curtean õppis tsimblimängu Moldovas professor Valeriu Luță juures. Ta on võitnud konkursse kodumaal, Rumeenias, Tšehhis, Ukrainas ja Slovakkias. Praegu õpib ta kolmandal kursusel Ferenc Liszti Muusikaakadeemia doktorantuuris. Tema doktoritöö uurib Carl Philipp Emmanuel Bachi vabu fantaasiaid ja nende seni avastamata seoseid tsimblile omase tehnikaga. Tsimblit mängides jagab Curtean kuulajatega kirge oma kodumaa Moldova ja Ida-Euroopa regiooni muusika vastu. Ta esitab nii klassikalist kui uut repertuaari ning arendab edasi rahvamuusikast pärit virtuoosseid improvisatsioonitraditsioone.

Kolm küsimust. Ivan Curtean

Kuidas sai tsimbel Teie instrumendiks?

Tegelikult viis mind selle muusikainstrumendi avastamiseni juhus. Olin 12-aastane ja õppisin Chișinău muusikakoolis klaverit. Mängisime sõpradega koridoris, kui kuulsin tsimbli heli ja see lummas mind täielikult. Pugesin klassiruumi topeltuste vahele ja kuulasin. Professor Valeriu Luță, kellest sai hiljem minu juhendaja, märkas mind ja kutsus tuppa. Peagi vahetasin eriala.

Palun rääkige oma instrumendist.

Tsimbal on tõeliselt ainulaadne pill: see on suur laud, mille peale on tõmmatud arvukalt keeli, mida mängitakse nuiadega. Sellega saab luua väga erinevaid kõlasisid ning just see heliline mitmekesisus teeb pilli võrratuks.

Tsimbli ajalugu ulatub sajandite taha. Tänapäevane versioon kujunes välja 19. sajandil ning seda kasutatakse peaaegu kõigis žanrites — alates erinevate rahvaste pärimusmuusikast kuni klassika ja džässini. Endiselt on veel palju repertuaari, mida avastada ja „laenata“ sugulaspillidelt nagu psalteerium ja hackbrett.

Millised kontserdid ootavad Teid ees suvel?

Kohe pärast kontserti Tallinnas reisin koos oma pianisti Marcell Pető ja ühe kohaliku Bangkoki trioga Taisse, et astuda üles Liszti festivali. Suve jooksul esinen ainult Ungaris, kuna pean olema kodu lähedal — mu esimene laps peaks sündima augustis. Kasutan seda aega ka doktoritöö lõpetamiseks ja harjutamiseks.

Maestro **OLARI ELTSI** kiring eristuvate ja üllitleidlike kontserdikavade vastu on pälvinud rahvusvahelisel muusikamaastikul suurt tunnustust. Tema ametiaeg Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri kunstilise juhi ja peadirigendina algas 2020. aastal.

Elts on olnud paljude tuntud orkestrite külalisdirigent, nende hulka kuuluvad Leipzigi Gewandhaus-orkester, Soome Raadio Sümfooniaorkester, Taani Rahvusorkester, Rotterdami Filharmooniaorkester, Hollandi Raadio Sümfooniaorkester, BBC Sümfooniaorkester, Birminghami Linnaorkester, Prantsuse Raadio Sümfooniaorkester, Prantsuse Rahvusorkester, Lyoni Rahvusorkester, Luksemburgi Filharmoonikud, Budapesti Festivaliorkester, Québeci Sümfooniaorkester, Yomiuri–Nipponi Sümfooniaorkester, Souli Filharmooniaorkester ja Melbourne'i Sümfooniaorkester.

Talle meeldib teha koostööd selliste solistidega nagu Gautier Capuçon, Renaud Capuçon, Brett Dean, Isabelle Faust, Nicolas Altstaedt, Alban Gerhardt, Martin Grubinger, Martin Helmchen, Stephen Hough, Lucas ja Arthur Jussen, Karita Mattila, Aleksander Melnikov, Daniel Lozakovich, Baiba Skride, Simon Trpčeski ja Antoine Tamestit.

Hooajal 2025/26 astus Elts Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga lavale nii Tallinnas kui ka Euroopa turneel, mis sisaldas peatusi Ljubljanas ja Bregenzis. Ta naases külalisdirigendina Austraaliasse ja Uus-Meremaale, juhatahes Tasmaania Sümfooniaorkestrit ja Aucklandi Filharmooniaorkestrit. Olari Elts oli oodatud tagasi Poola Rahvusliku Raadio orkestri ja Läti Rahvusliku Sümfooniaorkestri ette. Põhja-Saksamaal juhatas ta Loode-Saksa (NWD) Filharmooniaorkestrit, esines Ühendkuningriigis Ulsteri orkestriga ja tegi Souli Kunstide Keskuses debüüdi Korea Rahvusorkestriga. Veel hooaja lõpus astub Elts Hong Kong Sinfonietta ette.

Kaasaegsete Balti heliloojate eestkõnelejana on Olari Elts välja andnud Heino Elleri „Sümfooniliste poemide“ plaadi ning ka Elleri viiulikontserdi Baiba Skride ja Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga. Samuti leidsid kriitikute seas laialdast tunnustust plaadid, mis ilmusid koostöös Ondine'iga — Erkki-Sven Tüüri teosed Tapiola Sinfonietta esituses, sealhulgas vioolakontsert Lawrence Poweriga, Tüüri viies sümfoonia ning akordionikontsert „Prophecy“ Helsingi Filharmooniaorkestriga. 2016. aastal avaldatud Brahmsi muusika seadete album (Glanert, Berio) Helsingi Filharmooniaorkestriga pälvis samuti palju kiidusõnu. Eltsi diskograafia hõlmab Borgströmi ja Šostakoviitši viiulikontserte Eldbjørg Hemsingi ja Viini Sümfooniaorkestriga ning hiljutisi albumeid Kalevi Aho muusikaga, mille ta salvestas koos Antwerpeni Sümfooniaorkestri ja Kymi Sinfonietta taga BISile. Eltsi uusim projekt on plaat, millel Oslo Filharmooniaorkester esitab auhinnatud Norra helilooja Øyvind Torvundi töid. Kaija Saariaho teose „True Fire“ salvestis Prantsuse Raadiole võitis Gramophone'i auhinna nüüdismuusika kategoorias, tõstes esile Olari Eltsi kunstilist taset nüüdismuusikas.

Žanre ületades viis Elts Mendelssohni muusikat ja Shakespeare'i „Suveöö unenägu“ kombineeriva muusikalise etenduse „Pööriöö uni“ Berliini Konzerthausi lavale koos Tallinnas tegutsenud teatriga NO99. Bernsteini 100. sünnipäeva puhul esitas Elts Luksemburgi Filharmooniaorkestriga muusikat filmist „On the Waterfront“. Sel hooajal dirigeeris ta taas ERSO ja Eesti Draamateatri koostöös sündinud lavastust „Macbeth“.

Aastatel 2007–2020 oli Olari Elts Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri ning 2011–2014 Helsingi Filharmooniaorkestri peakülalisdirigent. Aastail 2006–2011 oli ta Bretagne'i Riikliku Orkestri kunstiline nõustaja, 2007–2010 Šoti Kammerorkestri peakülalisdirigent ning 2001–2006 Läti Riikliku Sümfooniaorkestri peadirigent.

Järgmisest hooajast on Olari Elts ka Sinfonietta Rīga peadirigent.

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER (ERSO) on mitmekülgne tipptasemel orkester. Eesti vanimal ja mainekaimal regulaarselt tegutseval sümfooniaorkestril täitub järgmisel hooajal 100. tegevusaasta. ERSO ajalugu ulatub aastasse 1926 ning sarnaselt paljude omataolistega maailmas on see seotud rahvusliku ringhäälingu sünni ja arenguga. Alates hooajast 2020/2021 on enam kui 100-liikmelise orkestri peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts. Neeme Järvi jätkab koostööd ERSOga eluaegse aupeadirigendina, orkestri kunstiline nõustaja on Paavo Järvi, varasemad peadirigendid on olnud Olav Roots, Paul Karp, Roman Matsov, Neeme Järvi, Peeter Lilje, Leo Krämer, Arvo Volmer, Nikolai Aleksejev ja taas Neeme Järvi.

ERSO on käinud arvukatel turneedel ning osalenud mainekatel rahvusvahelistel muusikafestivalidel. 2023. aasta mais toimus orkestri esimene kontserdireis Suurbritanniasse, kus kahe nädala jooksul anti 11 kontserti. 2022. aastal esineti Olari Eltsi juhatusel Nürnbergis, Münchenis ja Pariisis. 2021. aasta novembri lõpus osalesid ERSO ja Elts Poolas rahvusvahelisel Kesk- ja Ida-Euroopa muusikafestivalil „Eufonie“. 2019. aastal avasid ERSO ja Neeme Järvi Prantsuse Raadio maineka Montpellier’ muusikafestivali ning orkester käis Kesk-Euroopa turneel, kus Neeme Järvi juhatusel esineti Viini Musikvereini kuldses saalis, Linzi Brucknerhausi suures saalis, Praha Rudolfinumi Dvořáki saalis ja Bregenzi Bodensee saalis ning Mihhail Gertsji juhatusel Saksamaal Erlangenis ja Viersenis. Veel on esinetud sellistel maailmalavadel nagu Berliini Konzerthaus, New Yorgi Avery Fisher Hall (praeguse nimetusega David Geffen Hall), Peterburi filharmoonia suur saal ja Maria Teatri kontserdisaal, Kölni filharmoonia, Helsingi Musiikkitalo, Stockholmi Berwaldhallen jt.

ERSO plaadistuste kõrget kvaliteeti on esile tõstetud mainekates klassikalise muusika ajakirjades ning sellega on kaasnenud mitmed tunnustused, millest olulisim on Eesti esimene Grammy (2004, dirigent Paavo Järvi). Olari Eltsi juhatusel valminud plaadid Elleri „Sümfoonilised poeemid“ (2019) ja Tüüri „Aeris“ (2025) on võitnud aasta klassikaalbumi tiitlid. 2025. aastal ilmunud plaat, mis sisaldab Lepo Sumera 1. ja 6. sümfooniad, pani aluse ERSO plaanile salvestada terviklikult kõik Sumera sümfooniad.

Lisaks kohalikele raadio- ja telekanalitele on ERSO kontserte üle kandnud Mezzo ja medici.tv ning EBU vahendusel on need jõudnud paljudesse Euroopa radiojaamadesse. 2020. aastal alustas tegevust ERSO TV (erso.tv), kus saab vaadata kõiki orkestri live-kontserte ning juba toimunud esinemisi.

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts

Eluaegne aupeadirigent Neeme Järvi, **kunstiline nõustaja** Paavo Järvi

Koosseis 13. ja 15. mail 2026

Kontsertmeister Triin Ruubel

I VIUL

Triin Ruubel
Marge Uus
Piret Sandberg
Marta Mutso
Tarmo Truuväärt
Kristiina Aimla
Nina Kawaguchi
Kaiu Talve
Kätlin Ivask
Kirti–Kai Loorand
Triin Alender
Andrus Tork
Tõnis Pajupuu
Katrin Matveus

II VIUL

Kaido Välja
Kadi Vilu
Kristel Kiik
Maiu Mägi
Mari–Katrina Suss
Triin Krigul
Miina Laanesaar
Kristjan Nõlvak
Marlis Timpmann
Annelize Vlasenko
Egert Leinsaar
Elisabeth Härmand

VIOOLA

Rain Vilu
Liina Sakkos
Liisi Rusnak
Julia Širokova
Helena Altmanis
Martti Mägi
Kristiina Välja
Mall Help
Kaja Kiho
Mairit Mitt–Bronikowska

TŠELLO

Theodor Sink
Andres Alexander Metspalu
Margus Uus
Tõnu Jõesaar
Levi–Danel Mägila
Riina Erin
Lauri Toom
Katrin Oja

KONTRABASS

Regina Udod
Xiaonan Nie
Janel Altroff
Mati Lukk
Madis Jürgens
Ants Önnis

FLÖÖT

Mihkel Peaske
Linda Vood
Janika Lentsius

OBOE

Guido Gualandi
Marta Hernandez Santos

KLARNET

Soo–Young Lee
Jose Carlos
Dominguez Almela

FAGOTT

Peeter Sarapuu
Kaido Suss
Kristjan Kungla

METSASARV

Ye Pan
Mattias Vihmann
Kalle Koppel
Nikita Matsuk

TROMPET

Indrek Vau
Laur Keller
Erki Möller
Ivar Tillemann
Kate Kronberga
Rauno Rüütelmaa

TROMBOON

Andres Kontus
Peeter Margus
Mariann Matteus

TUUBA

Madis Vilgats

TIMPANID

Maarja Nuut

LÖÖKPILLID

Adam Jeffrey
Kaspar Eisel
Vambola Krigul
Terje Terasmaa
Lauri Metsvahi
Reno Kokmann

HARF

Sara Siria D`Amico

KLAVER

Kärt Ruubel

TŠELESTA

Maila Laidna

ALTSAKSOFON

Jandra Puusepp

SA ERSO juhatause liige

Kristjan Hallik

Produtsent

Daily Trippel

Orkestri mäenedžer

Marko Metsaru

Müügijuht

Signe Vaiknemets

Partnerlussuhete juht

Morgan Merrell

Maine–

ja kommunikatsioonijuht

Kaisa Koger

Toimetaja

Maarja Malmest

Muusikatoimetaja

Tiia Teder

Noodikoguhoidja

Mariell Aren

Disainer

Norman Orro

Personalijuht

Piret Veensalu

Pillilao juhataja

Egert Leinsaar

Kammer– ja

noorteprojektide produtsent

Taavi Orro

Lavameistrid

Jüri Korjus
Heiki Zvorovski

Sõprade Klubi liikmetele pakume mitmeid hüvesid ning kutsume neid osalema eriüritustel.

Pianissimo

Tasuta kavalehed, privaatne garderoob, varane ligipääs uue hooaja piletitele ja muud hüved.

75€ aastas

Piano

Sooduspiletid, kutsed avatud proovidesse ja muud hüved.

150€ aastas

Mezzoforte

Kutsed avakontserdile ning vastuvõtturele, üllatuskingitused ja muud hüved.

300€ aastas

Forte

Lavatagused tuurid, kutsed ava- ja lõppkontserdile, aastaringised soodustused ja muud hüved.

500€ aastas

Fortissimo

Kohtumised muusikutega, kutsed orkestri üritustele ja muud hüved.

1000€ aastas

LIITU!

erso.ee/soprade-klubi

AITÄH SÕPRADE KLUBI

ERSO SISERING

3000€+

Nicholas Kyriazi (5000€)

FORTISSIMO

1000€

Aare Viira
Allar Jöks
David O'Brock
Egon Elstein
Jonna Pechter
Johan Randvere
Jüri Shamov–Liiver
Kadri Lindpere
Kaidi ja Raivo Ruu-
salepp
Lauri Ligi
Liis Rammo
Ly Rammo

Mati ja Maris Sööt
Rain Tamm
Sander Pullerits
Siim Kallas
Tõnu Kuddu
Tõnu Velt
Toomas Ellervee
Toomas Prangli
Wolfgang Doneus

FORTE

500€

Annika Kuimet
Erko Tamuri
Evi Rooda
Helen Michaels
Karin Punning
Kristjan Pomm
Lauri Almann
Peep Vain
Raivo Stern
Risto Kaarna
Siim Kallast
Ülle Kruuse

MEZZOFORTE

300€

Aare Olander
Endel Talvik
Helge Talts
Hubert Viktor Kahn
Ingrid Männik
Juta Schnur
Lembit Talts
Maren Pärn
Maret Maripuu
Marika Aren
Piret Tuul
Riina Cohen
Siim Aben
Triin Siim
Tunne Kelam

PIANO

150€

Aime Lindpere
Aive Telling
Aivo Hallist
Allan Randmaa
Andrus Lehtmetts
Ants Hinno
Ants Kerde
Ants Orgulas
Eero Hammer
Harri Mikk
Heidi Pruuli
Ian Robinson
Ilja Sundelevitsh
Jaan Riikojä
Jüri Suursoo
Juta Tiidus
Kärt Hammer
Kärt Põldsam
Katre Vijjalo
Katrín Veskimäe
Karin Vahter
Kristel Leppik
Kristiina Kahur
Külliki Villemi

Laura Danilas
Liina Anier–Pärn
Mai Stern
Maia Rimmelgas
Mall Petersen
Malle Maltis
Mare Hammer
Mare Jugandi
Marika Laar
Martín Juusu
Merike Meren
Merike Limberg
Nele Laidvee
Patrick Soome
Peep Laar
Reet Nurmeots
Sirje Almann
Tanel Ross
Tiiu Kruus
Urve Pappa
Velle Hammer
Anonüümne 3

PIANISSIMO

75€

Aime Talvik
Andres Vasarik
Anne Artus
Anne Parmasto
Avo–Rein Tereping
Elena Aben
Elle Nellis
Elna Kaasik
Ene Krigul
Enel Pehap
Gennadi Vihman
Heiki Meos
Helle Kulbas
Irina Zundelevich
Katarina Lepiku
Leila Eespere
Liina Linsi
Liljan Heikkilä
Mai Ets
Marika Eljas
Merle Keskküla
Silva Pastak
Sirje Pöder
Sirje Urb

Tiia Ruben
Tiina Hiie
Tiiu Vilms
Triin Lekk
Viive Savel
Viivi Villemson
Viktor Kaasik
Viive Põldmäe
Vivian Rennel
Vladimir Panov
Anonüümne 1

*Nimed ja liikmesused on trükkimise hetkel ajakohased.

LIITU!

erso.ee/soprade-klubi

 SÕPRADE KLUBI

MIKS TOETADA ERSO 100. SÜNNIPÄEVA?

ERSO 100. sünnipäeva pidustuste toetamine on võimalus panna õlg alla ühele Eesti armastatumale kultuuriasutusele selle ajalooliselt märgilisel tegevusaastal. Avalik rahastus tagab stabiilsuse, kuid eraannetused annavad orkestrile jõu uueneda, jõuda uute kuulajateni ja inspireerida tulevasi põlvkondi. Annetus ERSOle on investering selleks, et tiptasemel muusika saaks ka järgmised sada aastat Eestis kõlada.

Meie kampaania eesmärgid on selged:
200 000 € ERSO tuleviku heaks

Annetage otse erso.ee/erso100

100

AITÄH ERSO 100

10,000€ annetajad

NORDIC
CATERING

1000€ annetajad

Nicholas Kyriazi (5000€)
Allar Jöks
Andres Metspalu
Annika Kuimet
Cornelia Lootsmann
Jaanus Männik
Jüri Shamov–Liiver
Kalev Kase
perekond Kreegipuu
Kristjan Pomm
Lembit Talts
Mare Jugandi
Mati ja Maris Sööt
Mövenpick Hotel Tallinn
Piret Kärm
Rainis Int
Riina Toss
Riita Kull
Sander Pullerits
Tõnu Kuddu
Toomas Randaru
Nordaid
Liviko
Anonüümne 2

<99€ annetajad

Olle Tischler
Anu Bachmann
Lilian H
Liia Kuljanova
Tiia Ruben
Anu Pärna
Anonüümne 2

ANNETAJAD

Anne Kase
Anne Murof
Hans Kristian Laur
Morgan Merrell
Siim Kallast
Veera Subbotina
Vladislava Vassitskina
Ülle Peljo
Anonüümne 1

100€ annetajad

Eve ja Heiki Sirp (200 €)
Evi Rooda (300 €)
Helge Talts (500 €)
Inna Kamenev (200 €)
Kai Puusepp (200 €)
Karin Punning (500 €)
Kristol Meos (250 €)
Liina Anier–Pärn ja Marek Pärn (200 €)
Merike Meren (150 €)
Rein ja Kersti Tiik (200 €)
Siilikke ja Rebane (200 €)
Silja Mägi (200 €)
Toomas Kruusimägi (250 €)

Aime Lindpere
Aime Talvik
Aile Juur
Allan Randmaa
Ants Kerde
Anu Saar
Eero Hammer
Epp Müil
Erik Teemägi
Erkki–Sven Tüür
Eva Saar
Häli Metstak
Harri Mikk
Heiki Meos
Heikki Parve
Ilja Sundelevitsh
Ingrid Kormašov
Ingrid Raag
Jaan Riikoja
Jaanis Sarapuu
Jaanus Böstrov
Jüri Alasi
Jüri Arusoo
Kadri Sikk
Karin Hussar

Karin Veissmann
Katrín Helena Kuslap
Katrín Herodes
Katrín Reinaste–Parve
Katrín Schmidt
Katrín Vinkel
Kertu Aksiim
Kirke Kangro
Kristiina Kahu
Laura Danilas
Lauri Almann
Leila Eespere
Liina Nuka
Liis Lichfeld
Maarja Malmel
Mairi Tonsiver
Mall Petersen
Mare Pajumets
Mare Tiik
Marika Laar
Marika Veisson
Marin Kraft–Jaaksoo
Maris Kirme
Märt Treier
Mart Urbas
Meelis Enok
Merike Rõtova
Merike Toro
Merje Hendrikson
Merle Ludvik
Miikk Murdvee
Peep Laar
Piret Ennus
Raivo Sepp
Rea Kauts
Reet Laasik
Reet Nurmeots
Reet Raukas
Rein Kuik
Renne Joost
Riina Cohen

Riina Kütner
Riina Reinholm
Risto Kaarna
Signe Pius
Siivi Holmberg
Siija Kullamaa
Sirje Almann
Sirje Talivee
Tanel Ross
Terje Pöder
Tiit Sinissaar
Tiit Veeber
Tõnis Maldre
Ülle Källu
Urve Kirotar
Urve Pappa
Urve Torbek
Anonüümne (15)

*Nimed ja liikmesused on
trükkimise hetkel ajakohased.

AITÄH SPONSORID

ERSO PEASPONSOR

SUURSPONSOR

SPONSORID

TOETAJAD

PÕLVA KONTSERDI TOETAJAD

RADISSON COLLECTION

TALLINN

Tere tulemast kogema
ERAKORDSEID HETKI

Welcome to the
EXCEPTIONAL

E · R · S · O

2025/2026
HOOAJA TOETAJA

Radisson Collection Hotel, Tallinn
Rävala pst 3, 10143 Tallinn, Estonia

Tel: +372 682 3500 | E-mail: info.tallinn@radissoncollection.com

KUTSUME KUULAMA

Sümfooniline lõuna I: BEETHOVENI VIIES

N, 10. SEPTEMBER kell 13 ESTONIA KONTSERDISAAL
Tõnu Kõrvits, Robert Schumann, Ludwig van Beethoven
YEKWON SUNWOO klaver, ERSO, dirigent OLARI ELTS

100. HOOAJA AVAKONTSERT. BEETHOVENI VIIES

R, 11. SEPTEMBER kell 18 (eelkontsert) ja kell 19 ESTONIA KONTSERDISAAL
Heino Eller, Robert Schumann, Ludwig van Beethoven
YEKWON SUNWOO klaver, ERSO, dirigent OLARI ELTS

E · R · · O

Estonia pst 4
10148 Tallinn
Tel 6 147 787
erso@erso.ee
www.erso.ee

Kuula ja vaata uuesti!

 ERSO.TV